

1929 THÁNG SÁU NGÀY 3
Năm mậu thân tháng 6 năm 1929
Xuất bản thứ ba, thứ năm thứ bảy
Mùa báo phái trai tiền trước
Báo - quán, Thủ soạn và
Số tiếp lời rao
đường Lagrandière, số 72
Giá thép nổi: 690.
SAIGON

ĐỘC NHÀ NAM

KHÔNG BAO ĐỘNG

DÒNG ĐƯỜNG THỜI-SU

BÚC THƠ ÔNG TÔN-VĂN

Theo số kiến của ông Gandhi, nếu mình xung răng không có tánh bạo động thì minh chẳng nên tức giận. Khi phạm đến thề hay là đánh giá mình. Bã không trù rủ cho kô ấy mang tai mang họa, lại còn cầu chúa cho họ gặp may gặp lành.

Tôi chỉ e bất bạo động a mà hiểu nhau vậy thi thành ra một phương pháp tu thân rất hay. Chẳng thử chẳng oán đồng loại, cho đến thương cảm bá thứ, sầu bộ, côn trùng, n-tông giáng hại người, mảnh cung chẳng mong cho nó tiêu diệt làm chi. Vì mình biết được ý sâu xa của tạo hóa thi mình sẽ thấy mỗi vật sach ra đều có chỗ cần dung thang. Bởi vậy không bạo động tức là đường tâm lòng bác ái, mà bác ái thì yết-đạo-nào cũng đều dạy.

Giai sao cho khởi ham bạo động ấy là bước đến một cái địa vị đặc biệt. Người không phạm tội chẳng phải thành thành được, chứng nào có lòng tránh các tội lỗi thi người mới mong bằng thành được. Chứng ta bay giờ đây, nua thành nua tục, nua người nua thiê, cho nên mới trong ràng luật thiên nhiên bắt buộc ta phải lấy thứ mà trả oán. Nhưng chẳng có đạo nào dạy thù oán. Báo thù oán tuy được vui lòng hả dạ một tí, song phải lão tam sực tri nhiều. Chỉ cho bằng dân lòng giận tên, để nén cát ý muốn báo oán. Con người trong lòng meo meo, mà không có cách nào không mờ mịt cười, thi dù biết rằng đời là điều khổ, và cay khó là luật trời đất đặt ra, loài người phải tuân. Sự oán tri khổ thân là một ông thầy dạy rất hay, còn khói lắc vốn là một đứa báu hại đức tánh cátita, như vậy thi báu lòng chịu áp chế còn hơn là tức giận vì sự áp chế.

Ví dụ một cây gậy sắt đánh xuống cái giường : sự giường bằng cây không chịu nổi sút gậy, thay giường bằng sắt đặng chống với gậy, thi thay đổi giường cây ra giường sắt là một việc khó khăn, mà chưa chắc hai đảng đổi phó gậy sẽ gậy hay là giường sẽ gậy. Nếu trên giường mà đặt một tấm nệm gòn thi gậy đánh xuống chắc là phải giáng sứt mạnh. Còn có một cách tốt hơn nữa, là đem cái giường di chỗ khác, tránh lảng gậy, tự nhiên giường còn nguyên, mà gậy đánh xuống không gặp chỗ chịu, có phần bất tiện cho gậy. Ta xem đã câu, đã banh, cái chảo đã trái câu hay trái banh có khi hột, mà mỗi khi hột thi thấy người, đã ôm chon, nhăn mặt, than đau.

Trong chương trình quốc sự của ông Gandhi, ông dùng cái thuyết e bất bạo động a mà cưu dân đỡ thế, khuyên đồng chúng già lồng bắc ái, cho nên những khi các người đồng phái cùng ông mà hiểu lầm ý tưởng của ông, dụng vò lực đương cự với vò lực, thi ông không bao giờ cộng biếu dòng tình. Ông nói rằng vì báu thuộc địa An-dô như cách bạo động mà được biến pháp nói giày buộc trái dân chúng, thi biến pháp ấy sẽ vì cách bạo động khác mà mất đi. Bởi vậy ông chẳng bao giờ hò hào khuyên dân bạo động. Xưa nay những người ra đánh với quốc sự mới có ông Gandhi được thiên hạ tặng tiếng « phết sống » là một.

Chương trình của ông khởi đầu khuyên dân dùng bạo động, và kế đó khuyên dân không cung tác. Bản ý viễn chuyền là cung đồng chánh-phủ và lính cho báu bình phải ngán cung sự áy và cho phép dùng cách mảnh bạo mà thi hành lính dạy.

Tàu Y-pha-nho qua dâu tại Xinh-Tao mà môt cu-li, chánh-phủ gửi thư cho lãnh sự Y-pha-nho, mà nói rằng không cho người ngoại-quốc môt cu-li nữa, và nếu không tuân thi sẽ cho tàu bình qua Xinh-Tao mà triết báu Y-pha-nho lại.

SAIGON

Té xe điện mà chạy Chiều bảy 23 tây, 10h 50p, chủ tài phủ Tân-Thai-Thuộc Lai, tại nhà hàng A-Hi, ở tại ga Nancy, khi xe điện, chủ không lên, dừng máy, thuyền

với mìn em, đợi đến lúc xe chạy đã mìn, chủ mới chảy lên, rồi hụt chún, và dập vào xe điện, và té mìn xuống đất, cái đầu dựng đất một cái bôp, mìn ra linh láng.

Chú vò nhà thương thời chủ 183

hết, bị cái vò ó sau ó sau quâ động đến óc non nón phải chết.

NINH HÀ

VINH LONG

Bí xe hơi khét trả tiền

Bữa 28 tây này, chủ Huynh-van-

Linh ở An-trường, dì lại bến xe

dưa bộ hành mà bồi giá đi từ Vinh-

long đến Traviinh là bao nhiêu mìn

người Sop-phor, kể nòi giá này tì قول

số giá kia.

Anh Sop-phor La-van-Hô dài 8

đồng, là giá nhẹ. Huynh-van-Linh

chứ giá tám đồng, rồi đi về cũ hai

người nữa lên xe đi với anh ta qua

Traviinh.

Bí đang hòn phản nửa đường,

gần tới Traviinh, hai người kia biến

ngừng xe cho họ đi đặt tiền, ngừng

xe lại, hai người kia di trong hòn

rạm rồi lén đầu mìn lầu quá không

thấy rõ lít. Huynh-van-Linh nói

với sop-phor đồ chồ anh ta di kien

hai người kia. Muốn cho sop-phor

khỏi ngã, tên anh Huynh-van-Linh

lấy giấy thuê-hàn tên Huynh-an

Thi đưa ra cho sop-phor rời đi theo

hai anh kia. Linh di cùng không

trở lại.

Sop-phor kêu rò khòng được, mới

biết là bọn di xe hơi lường, tên cho

xe chạy tới Traviinh và di cáo cho

có bót biết.

Mấy bữa sau, Hô gặp anh Linh

bên xia linh bắt dùm.

RACHGIA

Bắt ăn cướp

Nguyễn-vân-Tô, 37 tuổi, quê quán

già Long-xuyên, quê Hồi-gia, mìn

người cuiup cùa ròi về Longxuyen

mùa tròn. Bữa 28 tây năm qua Biện-

Longxuyen cho giấy nà tróc Tô

và bắt được nó tại Longxuyen

LONGXUYEN

Ấn tröm cùt vàng nơi tay người ta

Bữa 28 tây này, chủ Trong & Quản

lâm thầu khoan đang ngủ nghỉ

ở An-trüm An-trüm. Chủ ngồi

dây râm đèn di rợp kháp trong nhà

mà không thấy kẽ tróm I.

Thiên nòi ràng Thiêm đang ngủ

mè, nhe cùi rõ rò mò chiec vàng

để thòi mìn của him, thiêm mìn

lên.

Cùi kia lat dò trong nhà thất thấy

mặt mìn chiec vàng và nhiều xo

quả nòi.

Kè tróm muôn cùi tù bắt ma

không được, và bị người nhà biết

nên bắt bù mà chạy.

GOCONG

Cirong tot dding neu

Ngày 18 December 1928 lối 6 giờ

chiều, trước nhà M. Hương-trường

Tường-lòng Tân-niên-Tây có một

đám học trò nam nữ đang tè tựu

trúi sân và ngồi lè.

Hồi ra một biến ràng con gái của

M. Hương-trường là cô Trinh-thi-

Nguyễn-điều học lớp nhất trường

Tân-niên-Tây vì làm bịnh ngã phải

bí mìn. Vì tình thấy trò và bạn

học, nên hai cô giáo Trường và

Trinh với hai thầy Đà và Công cung

cho học sinh nam nữ tựu lat để

trám, môt trò có một chiec đồng đeo

trò Nga đeo phần mìn; trước khi

quán tài ra khỏi nhà có một trò đeo

một bài si diễn ngô rái lát lóng

Mấy thầy giáo và mấy cô giáo

trường Tân-niên-Tây có chung với

họ trò một số tiền dding làm mìn

tâm mìn để kí niêm cho trò Nga

Cách đây 5 năm trường này cũng có

một người học trò là Nguyễn-vân

Nơi bắt bịnh, cũng mìn trống này

có 15 năm cho trò Nga nát tám

mìn và như trò Nga này véc

Thầy tình thấy trò như tài si lat

không ngó khéo, và nêu gương cho

anh em đồng chép

giáo dìu của đeo kí trong nước.

Bản tri-ty chinh của các hội
quốc gia ở Trung-Hàn, tuyển bò
răng đao Thiên-Chúa bên Âu truyền
tang. Tao làm bài mồi báu chí chép
những bài kí báu phap hong nhan
hang thieu nhan thieu.

Tôi cùi kí phap, trào thè giòi
trong may như nước aii, như đồng
misp, like kore phap, may vua khong
hep thien-nhan, may vua khon dich ra
doi, chép kí trang chia aii nguyen thanh
menh ghe nude, kieu vò khon doan can
mota kieu ri khon thieu.

Nen din, bac biet cho.

HOA-LAM

Khoa binh cu lón Thoi-phu trung
trong vat ro:

Van nay duoc nguyen-huynh-van
linh, Quang-dong, thien-nhan vao hoc
truong thuoc nuoc Anh o Huong-
cinc, len binh du hoc cac nuoc Au-
chau, ve duong Ngan ngu van ty,
len binh du hoc cac nuoc Au-
chau, ve duong Ngan ngu van ty,
chinh tri le tuc, va cac khoa hoc
thien-toan dia du, cac chiec ly cach
vat du hoc, duoc kip thiep li nhieu,
mu nhut luu tam va cac phuong phap
phu quoc cuong binh va hoa dan thanh
tut, cho den cac co cuoc doi thay
doi va cac giao hieu muc lan, lai
duoc kieu duong ky tang lam.

Vua nay dan kíi mo mang, nam
chau chung chép, lai gap cau budi
triệu dinh hoa lating mo mang chép
trai, hang manu dem cau kien vao
nho mon, tuy tu vien doi, duong len
cac co lón xet cho; ngai vi suc
mon phan ben, chua dam duong
dot dem the thang tot.

Giai day, nha nuoc cham lo ve
viet phu tuong, ngay dem hang hoi,
nuoc ta co ngay sinh vai voi Liet-
cung duoc, tau thuy xe hoi, da
xa dien bao.

Tola kiem
duyet bo

nay ta
cau ca; ngoai ra nhung phap moi
khac cung tiep tuc thi hanh.

Ihe thi nhung cach kie dan loi
nuoc, phu quoc cuong binh, cac cu
tuong da tru tinh ky luong roi;
va chung cac cu tuong da du-lich
nhieu noi, chiec nhung, cong vien
nuoc ngoai, cung da thuc tat het
ca.

Phan dan que kieu, sanh gap
toan trieu, cat nua nghe vien vai
trung ngi xem minh chép
ma thieu, cun phai bay to phien ha chi
ca.

Tuoi ma con co vien den noi la vi
co gi? Lai gap cau thoi buoi nay,
muon het ngan diu lo ngi cuu
phu giam giup cac dang cao minh
trong mien myt ma thoi vay.

Thuong tron nha, kieu cat goc phu
cuong cua Au-chau, chép phai cat
o thuyen, bao sung ion, lay day quan
manh ma thieu, cat o nguo
dung het tat, dat dding het tat,
viet chiet tim phuong loi dding,
cat rong dding tan thong,
bon diu ay la nhung phuong phap
phu cuong, can nguyen tri nuoc,
nuoc ta mat my mang cong vien
luu lau, hec theo Ai-Me de lo ty
cuong, ma khong truoc lo den dieu
ay, chi cham chép ve vien sang lon
thien binh, ay la dia dien to lon
ma lo diai nhu mon vay.

Cau nha,

Cầm đạo Thiên-Chúa

Bản tri-ty chinh của các hội
quốc gia ở Trung-Hàn, tuyển bò
răng đao Thiên-Chúa bên Âu truyền
tang. Tao làm bài mồi báu chí chép
những bài kí báu phap hong nhan
hang thieu nhan thieu.

Tôi cùi kí phap, trào thè giòi
trong may như nước aii, như đồng
misp, like kore phap, may vua khong
hep thien-nhan, may vua khon dich ra
doi, chép kí trang chia aii nguyen thanh
menh ghe nude, kieu vò khon doan can
mota kieu ri khon thieu.

Nen din, bac biet cho.

Thay theo thay trò như tài si lat
không ngó khéo, và nêu gương cho
anh em đồng chép

TRẦN-VĂN-ÂN.

BECÉ SPORT

CHÚA CỦA CÁC HIỆU XE ĐUA
chỗ riêng cho người Annam dùng

chủ nhơn: B.CANCELLIERI

Trí bán tại: 37 Đường Büy Ban
Rue des 7 Congregations

CHOLON

CICLÉ. MILOU, SAIGON.
17 rue Amerique-Dupleix

ĐỜI CHÓ RỒI

Tiệm báu Hột xoàn FRANCOIS-SU đã dọn lại sô 68 góc đường Bd. Bonnard và Filippini gần chợ mới Saigon, nơi nhà thương thi ngó xéo qua, gán nhà ngú Nguyễn-phong-Canh (chỗ cản nhà của Đô-vân-Mười bán hàng lúc trước).

Sáng diệp khai trương M. FRANCOIS-SU hạ giá hột xoàn rất rẻ nội trong 2 tháng.

Cù là ? Cù là ?
Mà phải thử thiệt không ?

Thưa phải, dầu này của nhà thuộc « NGUYEN VAN TRI » ở Mytho mới làm ra, và tại đó có báu đù các thứ thuốc tây như mày nhà Đại-dược-phòng langsa ở Saigon vậy.

Lời rao

Tại nhà thương Gladinh có cần dùng ngựa dùi và sách sẽ không đau bịnh truyền nhiễm dạng giữ con nít.
Ai mua xin ở đây do nơi nhà giày nhà thương Gladinh.

DUY-TÂN THU-XA
CO-QUAN TRUYỀN-BÁ CHU-
NGHĨA « DUY-TÂN »
Số nhà 32, rue d'Arles, Saigon

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
1. Cao-đẳng Quac-dân (Phan-bội-
Châu) 0.30.

2. Luân-ly văn-dáp (Phan-bội-
Châu) 0.15.

3. Thủ-Tu-đo 1. (Ngô-Son và
Doan-Hiệp) 0.15.

SÁCH IN GẠN XONG
« Giuong Cách mạng 1 » dày 70
trang giá: 0.50.

SÁCH DƯƠNG IN
« Giuong 1-quốc 1 »

Giá bán sẽ của bồn-xá nhất
định như sau nầy:

Từ 50 quyển trở lên hué-bóng
25/-.

Từ 50 quyển trở xuống 20/-.

Thứ mua có Mandat trước-phí
về phần bồn-xá chịu.

Mandat và tho từ do
M. NGUYEN-TINH-YEN,
Duy-Tân Thu-Xa.

RÈ THIẾT RÈI RÈ THIẾT RÈI

VALISES

Dù kiều — Bằng da

TRÙ BAN TẠI HIỆU

Nguyễn-Văn-Trần

94-96, Bd Bonnard

SAIGON

TÉLÉPHONE: № 178

Ecole Nguyễn-Văn-Mùi

10, Rue Martin des Faillières
en face de la gare de Dakao

Dạy học

1. Bánh mày viết (Dactylographie)
2. Lám số sách thương mại (com-
patibility)

Học phí

Học viết bằng máy mỗi tháng... 8500
Học làm số sách — ... 8 00
Học dù ba tháng thì thiện nghệ.

Xin đến bồn-trường cùng là viết thư
cho bồn-trường mà thương nghệ.

Qui-vị thương-gia

Qui-vị thương-gia và-diễn chủ ở
Saigon, Cholon, Mỹ-ho, Thủ-dầu-một,
Biên-hoang cùng máy tinh lân-cận.

Vì sao mà máy ông không thấy
lời là cho đánh rành, như cái phâ
buôn người Langsa vậy ?...

Và một hai khi phải bị đánh tên
lời mà không thấy, là không hay là
vay...

Muốn tranh cho khỏi máy sự đó
thì qui-ông hãy chịu tên lời 30 p.
tối 50 p. mỗi tháng, thì số sách ông
sẽ có một người Langsa trước họ
tại trường cao đẳng thương mại ở
Paris, lanh-bao hết và sắp đặt một
cách kỵ-luong theo luật thương mại.

Như vậy mỗi tháng thấy rõ ràng
lời là, nơi đâu, xài phí cách nào...

Xin viết thư hay là đến tại nhà
M. Nguyễn-phong-Tân « Paris
Modem Tailor » 2 rue Sabourain mà
thương nghệ.

Một diệp rát may

Muốn bán 1 miếng vương tại
Phu-Nhuận, dù các thứ cây trái,
mỗi mùa đều có hué lợi, vuông vức
3 400 thước như ai muốn mua xin
đến hỏi Monsieur Trí Giới làm việc
cho Mr Britton ở đường Richaud số 31,
góc đường Massige Saigon.

Lương-y Quảng Đông

Ông Hà-vi-Quang chuyên trị bịnh
đầm, ho, thè-huyết, lòn-huyết, ngực
thở, trung-phong, đau-bại, hoan-thien
vi-thù-tháp, các chung. Trị bịnh con
mát và các chứng bịnh dùn-bà.

Xin-dùng ruộng Hà-vi-Quang có
lòng-rap iết nghiệp trường chuyên
môn Y-học Quảng-Dong.

Số 7 đường Marchaiso
Cholon

PHƯỚC NGUYỄN

Tailleur Modern

N° 14, Amiral Courbet. — Saigon

Tiệm tôi may y-phục Tây-Nam,
dù kiều theo lối kiêm-thời, thợ-cắt
thiền-nghệ, thợ-may, tinh-xảo,
giá-re hơn các tiệm.

Xin quý khách đến tiệm tôi, may
một bộ mào-thú, mới rò là lót-tai
nói không ngoa.

PHƯỚC-NGUYỄN

Lời rao ván-tết (Petites annonces)

GIÁ TIỀN

MỘT TUẦN LẺ	1 p.50
HAI TUẦN LẺ	3 p.00
MỘT THÁNG	4 p.50
HAI THÁNG	7 p.00

Độc-giả-muốn-giá-rao-sợ
chi-thi-xin-nói-ván-tết-chàng
được 6, 7 hàng-chù trong
một cột-bao-thoi.

Cần dùng

Cần dùng một người thiền-nghệ
về dầu và bột (Hanh và son-thủy) nhà
ở cõm phản-chu-chieu, lương-bồng
xin-giúp-thơ-thương-nghị-riêng. Xin
đo-nó: M. Lưu-Văn-Thinh, Instituteur
à Longuyễn.

Kiem-Thai dit Lién-Quoi
168 170 Rue d'Apot. Saigon
TELEPHONE 422

Tiệm Kiem-Thai dit Lién-Quoi có báu
đồ: 1. phu-tông xe ngựa. 2. xe-kéo,
3. dò lát-ké, 4. yên-cồi ngựa. 3. Cao-su
đại. 4. ống-bom-bánh xe.

Lại cũng có báu-ek-thú bò cao-su,
lùn-mồi xe-hơi, bô-long, bô-xám-dong
may-ao-ném xe. Cò lanh (cò-mui) và
may-ao-ném-tho xe-hơi-stay-dong, còn
các thứ xe.

Giao-thiếp khắp-xa giá-dịch-phái
chảng.

**Đóng-bão ta có nên ở
lâu không**

Nếu ngày nay vi quâ-ham-vui mà thường
mất giây-thu-thần-lít-ký-lâu-mau, muốn
tranh-tiếng « Lâu » thi-mau-vui-tho-hoặc
đo-nó Mr LE-NGOC-THIEN-dù THẦU
mà bồi-cho-dâng-thứ-thuộc LÂU và
DƯƠNG-MAI, chủ hiên TÙ-NGỌC-LIÊN
và HANOL, thi-each-ngai-man-giáy-nói
lai, và-lai-khi-hai-vi-sinh-dụng-nón-ký-lai;
khô-lai-kiêu-nút-lát-còn, bô-lai-each-ngai
cũng-dâng-danh-khắp-cá-DÔNG-PHAP,
tho-và-mandat-dé-chu-dai-lý,

LE-NGOC-THIEN-dù THẦU
(Macilatu).

Cần dùng một người vô-tuyên-diễn
anh.

Xin do-nó tên-sau: D. N. N.
Bà-xin-phai-có-giáy-chứng-lật
nặng.

NHƠN DÂN THÀM SỰ

MỘT CẶP TRÌNH

Tác-giả: PHAN-DỊNH-LONG

Ngã-Nam (Rạch-gia)

« Giữ-bìn-quyền »

(Tiếp-theo)

Khi đã-chồng qua, linh và tý-
nh-hồn di-hết-rồi, Xuân-Huệ già
giận-nger-buôn, cứ di-nép-bén
đường mà nhìn-chồng-tan-mặt.
Ngọc-Cơ-thí-vy-có-theo, cảng
đóng-lòng-rot-lụp, mà-chồng
đám-nát-một-lát-gi. Đã được-buôt
đường-tới-huyện-Bình-Sơn, linh
đóng-lát-dà-còn, tý-nhân-cũng
được-đán-ek-nghi-mát.

Xuân-Huệ-tới-trước-thay-dậy,
lý-và-nói-rắng: Khi-gần-giá
thay-dậy-và-linh-thay-người-trinh-
thanh-thanh, tý-danh-nger-dâng

nuốt-cay, chồng-đều-chỉ-dâm-nát
nay-di-dân-dâng-quyen-phép-một
minh-thay-lâm-chú, nén-tôi-tô
thết-chồng-thay, nén-thay-dem
bung-dai-nhân-mâ-dang-cho-tôi
theo-chồng-tới-tới-thanh-Lao-Bao

chồng-tới-nuôi-chồng-hôm-sôm,

cho-thoa-dạo-tam-tang, thi-tôi

câm-nghĩa-dây, đột-on-thay-và

quỷ-anh-em-muôn-thu. Nắng-nát

tôi-dây, lén-khôe-rông, làm-cho

rông-tinh-cho-thim-theo, thi-thim

phát-dân-bà-dì-sao-cho-nó.

Bản-thay-chồng-thíp-chọn

không-bén-dất, mà-nay-còn-đi
nói-muôn-nghia-thay, hường-chí
thiếp-day-tuy-phát-giá-mặc-dầu,
song-đi-thuong-chồng-nên-chồng
gai-nó-nát, mèn-thay-và-mây
chá-cho-thoi-theo-má-thít

Thày-D. Lé-Ngoc-Cơ-hồi-rắng:
Anh-em-tôi-thay-và-thay-một-nhau

dâng-dung-và-tí-nhau-di-theo

vòng-quân-dec, song-nuoc-ta

mà-có-hung-phụ-nú-như-nàng-thì

lì-có-lâm, thót-anh-em-ta-dâng

rông-tinh-cho-người-di-theo, dâng

có-bé-nó-di-nâng, anh-em-ta-chiú

không-chóng, qui-anh-có-béng-lóng

chóng?

Bạn-linh-dâng-thinh-thoa-lại

rắng: anh-em-tôi-dâng-thay-thay

chi-thay-dec, song-nuoc-ta

chóng-dâng-thay-thay-thay-thay

thay-thay-thay-thay-thay-thay-thay

thay-thay-thay-thay-thay-thay-thay